

Beretning for 2008

Det lykkedes at få mulighed for at gennemføre vores foredrag i 2008 på Roskilde Kommunes Rådhus, og det er vi meget glade for.

Årets første foredrag i 2008 tog udgangspunkt i det fjerde bind af en stor undersøgelse om den danske flygtningepolitik fra 1933 til 1945. Undersøgelsen undersøgte de danske myndigheders udlevering af tyske flygtninge til Gestapo. Statsminister Poul Nyrup Rasmussen havde i sin tid taget initiativet til undersøgelsen, som resulterede i fire bøger om forskellige sider af flygtningepolitikken. De første tre bøger beskriver Danmark og flygtningespørgsmålet indtil 1940. Det fjerde bind er skrevet af Lone Rünitz og Hans Kirchhoff. Her undersøges motiverne bag udleveringerne af 150 flygtninge til Gestapo, og mange af dem blev enten henrettet eller endte i gaskamrene i Auschwitz.

Hans Kirchhoff holdt foredrag om "den danske flygtningepolitik under den tyske besættelse", og han satte flygtningespørgsmålet i relation til den almindelige besættelsessituation og samarbejdspolitikken.

Historisk Samfund holdt sin generalforsamling mandag d. 25. februar med det sædvanlige program, og her vil jeg blot nævne, at Herman Hermansen, Henrik Denman, Erling Bondesen, Viggo Nielsen, Ulla Fraes Rasmussen og Tinna Damgaard-Sørensen blev valgt til bestyrelsen.

Forårets sidste foredrag blev holdt af museumsinspektør og seniorforsker Karsten Skjold Petersen fra Statens forsvarshistoriske Museum, og han fortalte om "Følgerne af 1807 - om tiden der fulgte."

Kanonbådskrig, kaperkrig, spanske hjælpetropper, Slaget ved Sjællands Odde, skansebyggeri, statsbankerot og tabet af Norge. Det uhyggelige bombardement af København og tabet af flåden i 1807 kastede Danmark-Norge i armene på Napoleon, som betød at vi kom i krig med England og dets allierede.

Karsten Skjold Petersen havde desuden været med til at opbygge en udstilling om "1807. Københavns bombardement og flådens ran."

Udstillingen blev vist på Orlogsmuseet, og her kunne man se en række af de våben, der blev brugt i træfningerne med de britiske styrker. Gennem samtidige tegninger, portrætter og satiriske stik, så vi arrangerede vi "en kørselv tur" til Orlogsmuseet d. 16. april som opfølgning på foredraget.

Efterårssæsonen startede med en aflysning af den planlagte

ekskursion til grænselandet i september, fordi der var for få til-meldte.

Det var derfor med glæde, at vi kunne arrangere en ekskursion til det nye koldkrigs museum på Stevnstortet, med et besøg i Fakse Kalkbrud – hvor Erling Bondesen med sin sædvanlige entusiasme drog ud af bussen i et ordentligt regnskyld, for at finde forsteninger til os - og turen sluttede med et besøg i Køge Miniby – hvor det også regnede

Efterårets foredragsrække startede med Henning Bjørn Larsen, der fortalte om Modstandskampen i Roskilde under den tyske besættelse 1940-1945.

I flere år var det en almindelig opfattelse, at der ikke foregik væsentlige modstandsaktiviteter i Roskilde i årene 1940-45. Dette skyldtes efter Henning Bjørn Larsens mening i nogen grad en ulyst blandt tidligere modstandsfolk til at fortælle om deres indsats. Men der var lokalt modstandsarbejde på flere fronter.

Foredraget fortalte om de mange modstandsaktiviteter, der foregik i Roskilde under den tyske besættelse.

Det andet foredrag blev holdt efter ekskursionen til Stevnstortet og Hans-Christian Eisen fortalte om den kolde krig og de debatter, der har været omkring fortolkningen af den kolde krig, således som det er sket i de seneste år – og som stadigvæk foregår.

Det sidste foredrag var med museumsinspektør Tom Christensen fra Roskilde Museum, som fortalte om Kult og konger i Lejre – de arkæologiske beviser.

Beretningerne og Skjoldungernes Lejre hører hjemme i sagnhistorien og kan næppe betragtes som pålidelige historiske kilder, men Roskilde Museum har gennem en årrække gravet sig gennem sagnene i flere udgravninger i Lejreområdet og afdækket store dele af de bopladser fra sen jernalder og vikingetid. Det var her folkene som udgør den materielle baggrund for historierne og myterne om Danmarks ældste kongeslægt boede.

Alle vores foredrag blev pænt besøgt af medlemmerne og der var ofte en rigtig stor spørge- og diskussionslyst.

Men årets store højdepunkt var alligevel udgivelsen af årbogen for 2008.

Det var en stor og velbevaret hemmelighed, hvor hele tilblivelsesprocessen foregik meget fortrolig.

Den 21. juli 2008 fyldte professor Erling Bondesen 75 år, og vi ville dedikere årbogen til ham, fordi han gennem mange år har været formand for Historisk Samfund for Roskilde Amt. Vi ville derfor hædre ham med at udgive et "jubilæumshæfte".

Årbogen vil også indeholde en artikel af Erling Bondesen.

Det blev givet til Erling Bondesen ved et lille arrangement i juli 1008, og det var lige så hemmeligt arrangeret som alt det øvrige omkring bogen.

I forbindelse med bogen vil jeg gerne takke til Henrik Denman, som udfører et stort arbejde i forbindelse med udgivelsen af årbøgerne.

Til sidst vil jeg takke hele bestyrelsen for et godt samarbejde, men den største tak er alligevel til medlemmerne, for uden jer var vi jo ingenting.